

НАВІТЬ НАЙКРАЩІ АЛГОРИТМИ НЕ ЗАМІНЯТЬ ЕКСПЕРТНОГО СУДЖЕННЯ



На сайті Times Higher Education опубліковано статтю Прінса Сарпонга «Штучний інтелект не є заміною людського судження — навіть під час перевірки дев'яносто дев'ятої сторінки екзаменаційної роботи».

У ній автор розмірковує про наявні обмеження у використанні штучного інтелекту в академічному оцінюванні та ставить під сумнів здатність ШІ замінити людське мислення. Наголошується, що зростання інтересу до автоматизації оцінювання зумовлене як збільшенням навчального навантаження, так і прагненням підвищити ефективність освітніх процесів. Проте навіть у ситуаціях, коли перевірка великої кількості робіт стає рутинною і виснажливою, людське судження не втрачає своєї цінності. Оцінювання передбачає не лише застосування формальних критеріїв, а й інтерпретацію змісту, розуміння контексту, здатність розрізняти нюанси аргументації, що виходять за межі алгоритмічної обробки. Знання людини завжди є неповним, а когнітивні ресурси обмеженими, однак це не робить алгоритми більш надійними у складних інтелектуальних завданнях. Навпаки, штучний інтелект відтворює закономірності, закладені в даних, і

не володіє здатністю до справжнього розуміння та критичного осмислення відповідей. У цьому контексті використання ШІ в оцінюванні може створювати ілюзію об'єктивності, яка не враховує складності академічного мислення та розмаїття підходів до розв'язання завдань. Проблема полягає не лише у технологічних обмеженнях, а й у схильності переоцінювати можливості ШІ. Таке «епістемологічне самовпевнене ставлення», за словами автора, може призводити до зниження ролі експертного знання і критичного судження у навчальному процесі. У результаті виникає ризик спрощення оцінювання та втрати його глибинного змісту як інтелектуальної практики. Автоматизація може бути корисною як допоміжний інструмент, однак її застосування має бути обмеженим і усвідомленим. ШІ здатен підтримувати окремі етапи роботи, але не може замінити відповідальність викладача за прийняття рішень та кінцеве оцінювання результатів навчання. Необхідно знайти компроміс між ефективністю та якістю освіти. Адже попри привабливість автоматизованих рішень, саме людське судження має залишатись ключовим елементом академічного оцінювання, оскільки забезпечує коректну інтерпретацію, контекстуалізацію та критичне осмислення знань, які не можуть бути повністю відтворені алгоритмічними системами.

Детальніше:

<https://www.timeshighereducation.com/opinion/ai-no-substitute-human-judgment-even-your-99th-exam-script>

Фото: pixabay.com

#НРАТ_Усі_новини #НРАТ_ШтучнийІнтелект #НРАТ_Науковцям_новини
#НРАТ_Освітникам_новини #НРАТ_TimesHigherEducation

2026-04-02

Інформація з офіційного вебпорталу Національного репозитарію академічних текстів